

WE OPPOSE Both Saddam Hussein and the U. S. War on Iraq

A call for a new, democratic U. S. foreign policy

نیمه دژی سهدام حوسهین و شەری ئەمریکاین لە دژی عێراق *

و/ ئەیوب فایهق

بانگەشە بۆ سیاسەتێکی دیموکراتی نوێ لە پەڕیوەندیەکانی دەرەوی ئەمریکا دا

نیمه دژی هێرشێ چاوه‌ڕوانکراوی ئەمریکاین لە دژی عێراق، کە دەبیته مایه‌ی نەهامه‌تی و وێرانکاری بەربلاوتر. پیمان وایه ئەم شەره ناوچه‌که و جیان بەرهو مەترسی زیاتر دەبات. سهدام حوسهین ئەو سەرکوتگەرەریه که بۆ بەرژەوه‌ندی خەلکی عێراق و بۆ ناسایش وولاتانی دراوسیشی دەبیته ئە دەسلالت لایبریت. هەرچۆنیک بیته ئەوه خەلکی عێراق خۆیانن که دەبیته سهدام حوسهین لەکاربخەن و دام و دەزگا پۆلیسیه‌که‌ی هه‌له‌ه‌شینه‌وه و وولاته‌که‌یان دیموکراتیزه بکەن. لەمەدا خەلکی ئەمریکا نەتوانن هاوکاری بکەن، ئەک بە دەست تێوهرانی میلیتاری بە‌لکو بە بنیاتنانی بزوتنه‌وه‌یه‌کی بەهیزی ناشتی و کارکردن بۆ دنیابوون له‌وه‌ی که وولاته‌که‌مان بە‌دوای پەڕه‌وی دیموکراسیه‌وه‌یه ئە سیاسه‌تی دەرەوی دا.

نیمه ئەو باوه‌ره‌دا نین که شەری چاوه‌ڕوان کراو دژ بە عێراق، ئە پیناوه‌هینانی دیموکراسی بیته بۆ خەلکی عێراق، وه نە شەریش ناکامیکی ناوی ئی ده‌که‌ویته‌وه. بە‌لکو نامانجی ئیداره‌ی بۆش فراوانبوونه‌وه و هیشتنه‌وه‌ی ده‌سلالتی خۆیه‌تی له‌ رۆژه‌لاتی ناوه‌راست دا، تەنانه‌ت بە قیমে‌تی ژیا‌نی هەزاران خەلکی مەدەنی‌ش بیته ئە‌گەر پینویست بکات.

ئەم شەره ئە پیناوه‌رژەوه‌ندییه سیاسی، سەربازی و ئابووریه‌کانی ئەمریکایه، نامانجی بە‌ده‌ست هینانی چاله نەوته‌کان و بەهیزکردن و سەپاندنی یه‌ک سیستمی نامرۆژقانه‌ی جیهانییه. ئە‌بەر ئە‌مه‌یه نیمه دژی ئەم شەره‌ین، نیتر ئە‌گەر واشتنن خۆی یان بە ئە‌نجومه‌نی ناسایشی UN دەست بەم شەره بکات یان کۆمه‌له‌ی گشتی نەته‌وه‌یه‌که‌رتووه‌کان بە هه‌ره‌شه و بەرتیل پشتیوانی ئی بکەن. سوپای ئەمریکا له‌وانه‌یه بتوانیت سهدام حوسهین برووخینیت بە‌لام ناتوانیت رواجپێدەری دیموکراسی بیته ئە جیهانی ئیسلامی و ناشتیش له‌ رۆژه‌لاتی ناوه‌راست دا، وه بەم سیاسه‌ته‌ی تا ئیستای ناتوانیت مامه‌له ئە‌گه‌ل ئەو مەترسیانه‌دا بکات که له‌لایه‌ن تۆره تیرۆریستییه‌کانی وه‌ک القاعده و چه‌که کۆکوژه‌کانه‌وه هه‌ره‌شه ئە هه‌موومان ئە‌کات. بیگومان ئەمریکا تەنها بە‌پێچه‌وانه‌ی ئە‌مه‌وه که ئە‌مرۆ ئە‌یکات ئە‌توانی مامه‌له ئە‌گه‌ل کیشه‌کان دا بکات. به:--

- پاشه‌کشه ئە بە‌کارهینانی هێرش سەربازی و درێژه‌پێدانی بالادەستی ئیمپریالیستی و هاتنه‌دەرەوی هیزه سەربازیه‌کانی ئە رۆژه‌لاتی ناوه‌راست.
- کۆتایی هینان بە پشتیوانی ئە ده‌وله‌ته فاسید و دیکتاتۆره‌کانی وه‌ک سعودیه و میرنشینه‌کانی که‌نداو و میسر.
- کۆتایی هینان بە تێوه‌گلانی ئەمریکا بە هاوکاری هه‌موو جۆره‌کانی تیرۆریزم ئە جیهان دا ئە‌ک تەنها بە‌ دژایه‌تی کردنی گرووپی القاعده، بۆمب چینه‌ فه‌له‌ستینییه‌کان و بارمه‌گه‌ره‌کانی چیچان. بە‌لکو ئە‌ندامانی هیزه نیمچه سەربازیه‌کانی کۆلۆمبیا، سوپای ئیسرائیل ئە ناوچه‌ داگیرکراوه‌کان و هیزه‌کانی روسیاش بۆ‌قه‌ لاچۆکردنی یاخییووه‌کان ئە چیچان.
- کۆتایی هینان بە ئابلووقه‌ی ئابووری له‌سەر عێراق که زیانی گه‌وره‌ی ئە خەلکی مه‌حروومی ئەم وولاته‌ داوه.
- پشتیوانی ئە مافی چاره‌ی خۆ نووسین بۆ هه‌مووخه‌لکی دانیشتووی رۆژه‌لاتی ناوه‌راست، له‌وانه کورده‌کان، فه‌له‌ستینییه‌کان و جوله‌که ئیسرائیلییه‌کان، وه کۆتایی هینان بە هاوپشتی یه‌ک لایه‌نه بۆ ئیسرائیل ئە کیشه‌ی ئیسرائیل – فه‌له‌ستین دا.
- هه‌لگرتنی هه‌نگاوی یه‌ک لایه‌نه بۆ دامائینی چه‌که کۆکوژه‌کان، ئە گه‌لشیان‌ا چه‌که ئە‌تۆمییه‌کان، بردنه‌ پێشه‌وه‌ی په‌یمانە نیوده‌وله‌تییه‌کانی دامائینی چه‌ک.

• وازهینان ئە سیاسه‌ته‌کانی سندوقی نیوده‌وله‌تی دراو و ریکخراوی بازرگانی جیهانی که مایه‌ی نەهامه‌تین بۆ خەلکی زۆریه‌ی شوینه‌کانی دنیا، پینشیا‌رکردنی به‌رنامه‌ی ناردن‌ی کۆمه‌کی مرۆیی دەرەکی ئە‌بری پێداویستییه بازرگانیه‌کان.

ئە‌گەر ئەمریکا هه‌لگری ئەم سیاسه‌تانه بیته، ئەوا ئە‌توانی زۆر راست گۆیانه پێشه‌وه بیته ئە چاندنی تۆوی دیموکراسی ئە ناوچه‌کانی خۆره‌لاتی ناوه‌راست و هه‌رشوینیکی تری دنیا‌دا، له‌وانه‌یش بوو بیته پانپه‌وه‌نەری هیزه دیموکراسی خاوزه‌کان (ئە‌ک ئەو باندانه‌ی که‌نۆینه‌رایه‌تی خه‌لک ناکه‌ن بە‌لکو مەبه‌ست ئە‌حیزب و بزوتنه‌وه‌ راسته‌قینه‌ جه‌ماوه‌ریه‌کانه) ئە عێراق و ئیران و سواریا و وه‌ه‌روه‌ها

میسر و پاکستان و سعودیه و وولاتانی تری که نداو، نه مړو هندی له و هیزانه هن و هندیکیشیان گهرچی نه پشکووتون به لام دهبنه گول نه گهر سیاسه تیکی نویی دهرهوه په رورهده و خزمه تیان بکات.

نهم دست پیشخه ریانه هم موو پیکه وه دهبنه پیکه یه ری سیاسه تیکی دیموکراتی راسته قینه نه سیاسه تی دهرهوه دا، ته نها به سیاسه تیکی ناوه ها نه توانی ت ههستی بی بروایی و تورهیی و رق و کینه ی زوریه ی دانیش توانی دنیا به رامبه ر به نه مریکا بگوریت، نه هه مان کاتیشدا نه توانی ت بیته هوی بی هیز کردنی دیکتاتور هکان و بهر ته سک کردنه وهی هه ولی گه شه کردنی تیروریزم و فنده مینتالیزمه دواکه وتوو ه دینیه کان. جا نه گهر نه مریکا هیج نه کات خو نه توانی ت هه ریستا لیبروانه کاریکات بو بی هیز کردنی نهم گرووپانه و پاشانیش سیاسه تی نویی دهرهوه ی نه مریکا به ترخیکی هه رزانتی کوتایی به ته واوی دهسه لات و کارکردیان به نیی ت.

نیادری نه مریکا به هه ول و ته قه لا بی بروا و شینگی ری هکانی خوی، سه دام حوسه یین وا پیشان نه دات که هیزیکی سه ریازی مایه ی هه ره شه یه بو سه ر خه لکی نهم وولاته و دانیش توانی وولاتانی تری روژه له لاتی ناوه راس ت. سه دام حوسه یین بکوژی که که نه هه موو شیک زیاتر نار هزووی په لاماردان و بیر نه توله سه ندنه وه ده کاته وه نه نه مریکا و ده یه وی ت دست به سه ر ناوچه ی که نداو دا بگری ت. به لام پیویست به بیانوو ناکات بو بروا هینان به وهی که سه دام که سیکی شیت و سه رکه شه. به لگه ی نه وه هیه که سه دام حوسه یین نه باری سه ریازی وه زور نه کات شه ری که نداو لاوازتره وه هیشتا دووریشه نه وهی که بتوانی ت چه کی نه تومی دروست بکات. نه هه مووی گرنکتر نه وه یه که به پیچه وانه ی القاعده وه خاوه نی ده ولت و دهسه لات به بهر نه گاری و خوپاراس ت. نه وه نه زانی ت هه رکه ده وه یه کی دوژمنانه بو سه ر نه مریکا یان دراوسی کانی، به ته واوی ده بیته مایه ی نه ناوچوونی. هه روه کو جورج تی نی ت به ری وه به ری CIA ناماژی بو نه وه کرد: به دننیاییه وه ده کری شهر نه دژی رژی مه که ی کوتایی پی به نیی ت نه گهر بتوانی ت سه دام بگه یه نری ته نه وه بروایه ی که نیستا لیتر ناتوانی هیج چه کی ک دژی نه مریکا وه او په یمانه کانی به کار به نیی ت.

چه کی ویرانکهر و کومه لکوژ چاره نووسی هه موومان ده خاته مه ترسیه وه، نه بهر نه مه ده بی ت نه ناو بی ری ت. سه ره رای نه مه ش شهر دژی عیراق وه لام نیه، چونکه شهر ده بیته مایه ی نازاردان و نه ناوچوونی خه لکی مه ده نی و په ره سه ندنی تیروریزم نه نیو جیهانی نیسلام دا نه لایه ک و نه ولایشه وه ده بیته هوی هاندانی هیزه گه وره کانی جیهان بو به دواو اچوونی کرده وی زیاده روهی و ودوژمنانه. هه موو که س مافی نه وهی هیه که تیروریزم بخاته ژیر پرسیا روه، به لام ریگای ناسایشی راسته قینه یابه ند بوونه به ره وتی گه شه ی دیموکراسی و داوه ری کومه لایه تی و ری زگرتن نه مافی چاره ی خو نووسین و چه ک دامالین و جیگوشوینی دوور نه چه ک و پشکنین. نه مریکا نه هه موو ولاتانی جیهان زیاتر خاوه نی به هیزترین مؤلگه ی چه کی ککوژ و ویرانکهر. نه گهر نه مریکا جی به جی که ری سیاسه تیکی دیموکراتی بوا یه نه په یوه ندیه کانی دهره وه یدا و هه نگاوی جدی بنایه بو چه ک دامالین، نه وا نه ی توانی هاندهری چه ک دامالین بی ت نه جیهاندا به ناوچه ی روژه له لاتی ناوه راس تیشه وه.

دام و ده زگاکه ی بوش هه تا نیستا مه ترسی سوپای سه دامیان وه ک بیانوویه ک به کار هی ناوه بو پاسا وکردنی بیروای نوی و ترسناکی شه ری خوپاراس ت. ستراتیژی ناسایشی نه ته وه یی نه 20-9-2002 دا به شیوه یه کی ناشکرا بلاوی کرده وه که دام و ده زگاکه ی بوش مافی هیرش بردنی هیه بو سه ر هه ر ولاتی ک که مایه ی هه ر شه بی ت، ته نانه ت نه گهر هیرش سه ریازی نه کرد بی ت. هه موو دنیا نه وه نه بی نی که نه مه به یانی ناشکرای نی مپراتوری ته جیهانی نه مریکایه.

خه لکی ساده ی عیراق و هه موو جیهان، پیویسته نه وه بزانت، که نه مریکایه کی تریش هیه، نه وه که سانه ی که بروایان وایه که روژه له لاتی ناوه راس ت پیویستی به نال و گوری دست و بردی دیموکراسیه و وه سیاسه تی میلیتاریستانه و نی مپریالیستی نه مریکاش رت ده که نه وه. به نی مزا کردنی نهم بانگه واژه نیازی خومان راده گه یه نین بو کارکردن بو سیاسه تیکی دیموکراتی نویی نه په یوه ندیه کانی دهرهوه ی نه مریکادا. نه مه ش به مانای کومه ک کردنه بو دست کوتا کردنی شهر خوازه کان و نی مکانی بنیانتانی بزوتنه وه یه کی زور به هیزی دژ به شهر و وه نه هه مان کاتیشدا پشتیوانی کردنه بو پیکه یانانی په یوه ندی و هاویشتی به تین نه گه ل هیزه دیموکراتی خوازه کانی عیراق و خوره له لاتی ناوه راس تیش.

نی مه ویرای ناردن و جیگیرکردنی سوپایه کی ویرانکهری گه وره، چه تمیه تی نهم شه ره قه بول ناکه یین و راشکاوانه هه لویستی خومان راده گه یه نین و نه گه ل که سانی تری ناو نه مریکا و دهره وه ش دا کارده که یین بو وه لانان و بوونه دانی شهر. وه نه گه ریش شهر دهستی پیکرد هه موو توانای خومان ده خه یه نه گه ر بو کوتایی پی هاتنی نه زووترین کات دا.

که مپینی ناشتی و دیموکراسی

نه نه مریکا

* ئەم بانگه‌وازه له لایهن (كه مپینی ناشتی و دیموكراسی) یه وه له ئەمريكا بلاو كراوه‌ته‌وه، كه كه مپینی جهموهری دژبه‌شهره و به‌شیکه له و ناره‌زایه‌تی یه فراوانه جهموهریه‌ی كه دژ به‌شهر له ئەمريكا هاتۆته مه‌یدان، شایه‌نی باسه كه هه‌زاران كه‌س له خه‌لك و كه‌سایه‌تی ناسراوی جیهان و رێكخراوی جهموهری و مرۆیی و پۆشنبیری و هونه‌ری و . . . هتد نیمزای پشتیوانی یان له‌م كه‌مپینه كرده‌وه، له‌وانه **نوام چۆمبسکی، نه‌دوارد سه‌عید، مایكل نه‌لبیرت و هه‌لسوراوانی** www.zmag.org ZNET .

مه‌به‌ست له وه‌رگێرانی ئەم بانگه‌وازه زیاتر بۆ ناگاداربوونی خوینه‌ری كورده له به‌شیک له راگه‌یانندن و بلاوكراره‌كانی بزووتنه‌وه‌ی فراوانی جهموهری دژ به‌شهر، كه ئەمڕۆ سه‌رتاسه‌ری جیهانی گرتۆته‌وه، كه پێم وایه زۆریه‌ی بلاوكراره كوردیه‌كان و خوینه‌ری كورد له وه‌رگێرانی ئەم باب‌ه‌تانه تا نیستاش بی به‌شن، له‌كاتێكدا كه مه‌سه‌له‌ی شه‌ری ئەمريكا و عێراق زیاتر له هه‌موو شوینه‌كانی تری دنیا په‌یوه‌ندی به‌ ژیان و چاره‌نووسی نیه‌وه هه‌یه.

ئه‌یوب فایه‌ق – كه‌نه‌دا

2003 – 2 – 12

تیبینی كوردستان نیت:

مه‌رج نیه ئەم نووسینه له‌گه‌ل بیرو بۆ چونی نه‌ته‌وايه‌تیماندا نیت، كه بۆ چونی (كوردستان نیت)ه، به‌لام به‌هۆی پروا بوونمان به‌ نازادی ده‌ربهرینه‌وه، بلاویده‌كه‌ینه‌وه. له‌گه‌ل رێژ و خۆشه‌ویستیماندا بۆ پارێزهرانی بیری نه‌ته‌وايه‌تی و خه‌باتكارانی ئەم رێگه‌یه.

ئەم تیبینی له ژێر هه‌موو نووسیتێكدا ده‌نوسریت..... 2003-1-15